MINĖJIMAS

Įsteigtas Jungtinių Valstybių patentų biūras 1790 m.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

ORAS

Numatoma: debesuota, vėsu.

Vardodienis: Ezekielius. Mintautas. Vilmantė.

LIV METAI, 84 (1061) Nr. Telephone: EVergreen 7-7840 BROOKLYN, NEW YORK, TREČIADIENIS, 1940 BALANDŽIO-APRIL 10 D. KAINA 3 CENTAI

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY APR 11 1940 ASTOR LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

New York Public Library 470 Fifth Ave.

ŠIANDIEN

Kaimyniškas suraminimas
Konsulas Daužvardis
Lietuviškos mokyklos
SLA ir LDS

PIJUS BUKŠNAITIS

Viename laikraštyje parašyta:

Patarimas P. Bukšnaičiui: Tamsta nesisielok "Laisvės" ir "Vilnies" reikalais.

"Vienybės" kieme tokia pūstynė, kad tamstai nei minutės negalima pakelt akių nuo savo biznelio. Sopuliai jį spaudžia iš visų pusių."

L. Pruseika.

Dėku už suraminimą!

Mūsų kiemo pūstynėje sėjame Lietuvos meilučkius. Spaudžiančius mus sopulius ir šunvotes prabadome kauterizuotomis tautiškumo adatomis.

Kai meilučkiai sužaliuos, prašome į mūsų kiemą atsivėdinti nuo raudonojo karščio.

O dėl "Laisvės" ir "Vilnies" reikalų nesisielojame. Mums rūpi lietuvybės reikalai.

* * *

Pereitą sekmadienį Chicagos lietuviai pagerbė konsulą Petrą Daužvardį, kurį Lietuvos vyriausybė apdovanojo Gedimino ordino aukštu laipsniu.

Chicagiečiai moka nuoširdžiai pagerbti mūsų žymiuosius žmones.

O konsulas Daužvardis tikrai yra užsipelnęs amerikiečių visą pagarbą.

* * *

Vienas komunistų laikraštis, cituodamas Maskvos "Pravdą" apie Lietuvos su Sovietais sutartį, rašo:

"Sovietai nė per aguonos grūdelį nepakenkė Lietuvos nepriklausomybei; jie skrūpulingai ligi raidės pildo pasirašytą sutartį. **To pasėkoje Lietuvos nepriklausomybė ne tik nėra susilpninta, bet sustiprinta."**

Kol Sovietai skrūpulingai laikosi tos sutarties, tol viskas gerai. Tegul ir Amerikos komunistai, pasimokę iš Sovietų, liaujasi kišęsi į Lietuvos vidaus reikalus, tuomet bus dar geriau.

Taip mes sakėme pirmiau, taip sakome ir dabar.

* * *

Katalikų laikraštis rašo: "Nėra prasmės versti Hitlerį ir Staliną... Atstatykime pirma Dievą savo širdyse, o patsai Dievas nušluos mums visus Hitlerius ir Stalinus..."

Pasiskubink, Pons Dievuli, pasiskubink!

* * *

Kas darosi su mūsų lietuviškomis mokyklomis?

Vienas katalikų dienraštis rašo, kad Chicagos dalyje Brighton Park, sesučių vienuolių vedamą lietuvišką mokyklą pernai baigė 72 mokiniai, o įstojo tik 48. Šiemet visoj mokyklėj yra 358, o pernai buvo 414 vaikučių.

Taip yra didžiausioj lietuvių kolonijoje — Chicagoje.

Brooklyne dar blogiau. Čia buvo net keletas Matusevičiaus sukurtų vakarinių mokyklėlių. Dabar jų jau nėra.

Dėstoma, rodos, lietuvių kalba lietuviškų parapijų mokyklose. Tik, deja, nevisi į parapijų mokyklas vaikučius leidžia.

Ar jau nėra kam atgaivinti vakarinių mokyklėlių lietuvių kalbai dėstyti?

* * *

Du komunistų dienraščiai, rašydami apie SLA centre kilusius kivirčus, sako, kad Lietuvių Darbininkų Susivienijime geriau: nėra jokių kivirčų, nereikia konfiskuoti redakcinių straipsnių.

Kas čia stebėtino?

Juk Sovietų Sąjungoje net rinkimuose nėra kivirčų.

Kodėl? Dėl to, kad pas juos yra tik viena partija. Balsuok už ją, arba nieko!

Už ką čia kivirčysiesi?

SLA kivirčai — partinės valržytinės. Nebus kivirčų tik tuomet, kai SLA apsivalys nuo partijų.

KARAS SKANDINAVIJOJE

ANKSTYVAS PAVASARIS

KAUNAS. — Staiga nuo vasario 22 d. atšilęs oras, iki mėnesio galo laikosi su mažais pakitimais pastoviai ir vasario 29 d. jau rodė 5 laipsnius šilumos. Kadangi atlydis vyko be lietaus, tai, nors visoje Lietuvoje sniego buvo nepaprastai gilu ir ledas storas, išrodo, kad didesnių potvynių galės būti išvengta. Prieš kovo 1 d. jau iš kai kurių Lietuvos vietų buvo pranešama apie pasirodžiusius pavasario paukščius, kurie savo džiugiu, perdaug ankstybu čiulbėjimu stebina gyventojus. Oro "žinovai" spėja, kad šis pavasaris Lietuvoje būsiąs palyginamai šiltas, o ir patys metai būsią šiltesni, negu paprastai.

Geležinkelių valdyba keliasi į Vilnių

KAUNAS. — Balandžio 12 d. Geležinkelių Valdyba pradėjo išsikelti į Vilnių, kur turi nuosavus rūmus. Su Valdyba persikelia 1,423 geležinkelių pareigūnai tarnautojai.

DANIJA PERSILPNA PASIPRIEŠINTI, PASIDUODA VOKIEČIAMS BE MŪŠIO

Danija turi tik netoli keturių milijonų gyventojų su dešimčia tūkstančių kariuomenės.

COPENHAGEN, balandžio 9 d. — Bejėgė Danija negalėjo atsispirti vokiečių invazijai. Šios pieno produktų šalies plotas 16,575 ktv. mylių su 3,777,000 gyventojų.

Pastovi Danijos armija 10,870 vyrų neįskaitant rezervų.

Karo laivynas — du nedideli kreiseriai ir keletas mažesnių laivelių. Oro jėgos — 34 lėktuvai.

Pakraščių apsigynimas — keletas gana stiprių fortų, kurie vis tik negalėtų atsilaikyti prieš vokiečių sunkiąsias armotas.

Už Daniją daug didesnė Norvegija. Bet jos gyventojų skaičius tik 2,907,000.

Norvegija turi tik tautinę miliciją, kurioje priverstinai tarnauja visi vyrai. Pakraščiams ginti yra nedidelis laivynas su 1,450 jūreivių.

LONDON, balandžio 9 d. —Pagrobę bejėgę Daniją, vokiečiai su visu įnirtimu puolė Norvegiją, kurios sostinę Oslo bombarduoja nacių lėktuvai, o Bergeno ir Trondheimo uostai, jau paimti po smarkių mūšių.

Valanda už valandos laukiama, kad Švedija įstos į karą.

Švedijos ministras Londone pareiškė spaudos atstovams:

"Aš dar neturiu tikrų žinių iš savo vyriausybės apie Švedijos įtraukimą į šį karą, bet jaučiu, kad tas įvyks už keleto valandų.

"Aš nematau, kaip dabar Švedija galės išsisukti nuo karo."

Karo sluoksniuose kalbama, kad Oslo jau paimtas. Norvegijos vyriausybė iškraustyta į Hamar.

Vakar Anglijos submarinas nuskandino netoli Norvegijos vokiečių tarnsportinį laivą Rio de Janeiro, kuriame buvo 300 uniformuotų nacių. Iš pradžių nebuvo žinoma, ką veikia tasai transportas Norvegijos pakraščiuose. Dabar paaiškėjo, kad buvo gabenami kareiviai užimti Norvegijos teritorijas. Laivas Rio de Janeiro pirmiau buvo prekinis laivas 5,261 tonos talpos. Tuo pat laiku anglų submarinas nuskandino kitą vokiečių laivą Posidonia ir žibalo gabentoją Kreta.

Norvegijos vyriausybė paskelbė visuotiną mobilizaciją.

VOKIEČIAI OKUPAVO SOSTINĘ OSLO, NORVEGAI SMARKIAI PRIEŠINASI

Du svarbūs Norvegijos uostai Bergen ir Trondheim paimti. Švedijai karas neišvengiamas

WASHINGTON, balandžio 9 d. — Jungtinių Valstybių ministrė įgaliotinė Norvegijai Mrs. J. Borden Harriman pareiškė Valstybės Departamentui, kad, anot norvegų ministerijos pareiškimo, Norvegija jau kariaujanti su Vkietija.

Anglijos ministras pavedė Jungtinių Valstybių atstovybei visus reikalus, jei bus priverstas kraustytis iš Norvegijos sostinės Oslo.

Pirmadienio vakare buvo pastebėta apie šimtas Vokietijos laivų beplaukiant Norvegijos linkui. Tos žinios atėjo iš Švedijos. Tuoj po vidurnakčio keturi karo laivai bandė prasiveržti į Norvegijos sostinės uostą Oslo Fjorde. Norvegų kranto baterijos pradėjo smarkų šaudymą, ir laivai turėjo pasitraukti.

Ties sostine skraidė vokiečių lėktuvai, bet bombų į miestą nemėtė.

Vėliau vokiečiai užėmė Norvegijos uostus Bergen ir Trondheim ir pradėjo bombarduoti Oslo. Norvegijos vyriausybė išsikraustė į Hamar.

PARAMA UNIVERSITETUI

VILNIUS. — Neseniai Vilniuje įsisteigė Vilniaus Universiteto Bičiulių Draugija, kurios tikslas padėti stiprėti Vilniaus Universitetui. Draugija patvirtinta ir nuo Velykų pradėjo veikti. Draugijos nariais bus baigusieji V. D. Universitetą Kaune arba Vilniuje, nario mokestis tik 10 litų metams; nariai rėmėjai gali būti visi, kas tam tikslui paaukos didesnę sumą arba pasižadės mokėti ilgesnį laiką padidintą mokesnį. Nariai rėmėjai bus pagerbti ypatingais atžymėjimais. Iš Draugijos lėšų bus palaikomi Universiteto Vilniuje rūmai, remontuojami freskai ir stengiamasi Universitetą padaryti tuo, kuo jis Lietuvai skirtas būti, būtent vyriausiuoju šviesos židiniu, šviečiančiu visai Lietuvai ir atspindinčiu plačiausiame pasaulyje.

NUSAVINTA DAR 13 DVARŲ

VILNIUS. — Prieš Velykas Vilniaus Apygardos Žemės Tvarkymo įstaiga žemės reformos reikalams nusavino dar 13 dvarų, bendro ploto 3,040 ha. Naujai nusavintieji dvarai yra Eišiškių, Jašūnų, Kaltinėnų, Maišiogalos ir Trakų valsčiuose. Vilniaus miesto ribose nusavintas 152 ha Pinkuso Graubardo dvariukas, kuris bus išparceliuotas sklypais. Pilsudskio ir Želigovskio dvarai, esą be savininkų, paimti valstybės globon. Taip pat valst. globon bus paimami ir kiti ūkiai, kurie neturi savininkų.

VISUS DARBUS TVARKYS VYRIAUSYBĖ

KAUNAS. — Ministrų Taryba baigia svarstyti svarbų įstatymo sumanymą, kuriuo bus rikiuojamas darbas Lietuvoje, kaip numato ir Lietuvos konstitucijos 46 ir 47 straipsniai. Darbo rikiavimo įstatymas turės duoti pagrindus tikslingam darbo ir tautos energijos sunaudojimui. Šis įstatymas turės tikslo paskirstyti laisvas darbo jėgas tenai, kur jos bus reikalingos, koordinuoti įvairius darbus, orientuoti inteligentines jėgas į praktiško darbo profesijas, specialiai tvarkyti moterų darbą, kaip to reikalauja bendrieji tautos interesai ir naujųjų laikų patyrimai. Įstatymo projekte yra numatytas Darbo rikiavimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos.

KNYGA APIE VILNIŲ

VILNIUS. — Vilniaus miesto savivaldybė rengiasi išleisti platų leidinį apie Lietuvos sostinę, kuris bus pavadintas "Vilnius." Leidinys apims šiuos skyrius: 1. Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės paminklai Vilniuje, 2. Vilniusdevynioliktojo amžiaus lietuvių kultūrinio ir politinio veikimo centras, 3. Vilnius - Lietuvos Nepriklausomybės lopšys, 4. Kova dėl Vilniaus ir 5. Vilnius šiandien. Leidinys išeis gegužės - birželio mėn.

KĄ SAKO NACIAI

Balandžio 9 d. Vokietijos radijo paskelbė tokį oficialį pranešimą:

"Vokietijos armijos aukščiausioji vadovybė skelbia, kad, su tikslu atremti priešo veiklą Danijoje ir Norvegijoje ir apsaugoti tas dvi valstybes nuo galimų priešo puolimų, Vokietijos armija paėmė Daniją ir Norvegiją į savo globą."

VOKIETIJOS LAIKRAŠČIAI TYLI

BERLIN, balandžio 9 d.— Nė viename Vokietijos laikraštyje šiandien nepasirodė žinių apie Danijos ir Norvegijos invaziją.

Spėjama, kad vyriausybė nori patiekti visuomenei žinių tik apie įvykusius faktus, rodančius Vokietijos visą galybę.

LIKVIDUOTAS PLĖŠIKAVIMAS

VILNIUS. —Jau nuo seniau Vilniaus miestas buvo pagarsėjęs visoje Lenkijoje didelio masto "specialistais" plėšikais - įsilaužikais, kišenvagiais, kurie iš Vilniaus darydavo gastroles ne tik po Lenkiją, bet ir į užsienius. Lenkijai griūvant iš kalėjimų buvo paleista dar apie 3 tūkstančiai kriminalistų, kurie pajutę sau laisvę, tuojau stojo į "darbą." Lietuvai atgavus Vilnių, vienas rimčiausių ir nelengviausių uždavinių buvo apvalyti miestą ir kraštą nuo to lenkiško palikimo. Buvo likviduotos ir atiduotos karo lauko teismui dvi ginkluotų plėšikų gaujos, kurių 10 narių pasmerkta mirti, kiti ilgiems metams sunk. darbų kalėjimo, taip pat susektos ir likvidūotos dvi įsilaužikų plėšikų gaujos, kurios vertėsi specialiai krautuvių plėšimu ir turėjo net savo pavadinimus ir "statutus," būtent viena "Aukso Vėliava," o kita "Brolių Sąjunga." Be to likviduota nemaža kišenvagių, "veikusių" specialiai bankuose ir kitose įstaigose, kur daugiausia susigrūda žmonių. Nustatyta, kad kai kurie tų kriminalistų yra baigę speciales "akademijas," kokių tikrai Lenkijos gilumoje būta. Lietuvos kriminalinė policija savo nenuilstamu darbu valant sostinę nuo nelemto palikimo įsigijo Vilniaus gyventojų tikro įvertinimo ir pagarbos.

Atgavus Vilniaus sritį, jau pradėti plento tiesimo darbai tarp Zarasu ir Turmanto. Plento ilgis bus 16 klm. Tokiu būdu Zarasai bus sujungti su Turmanto - Vilniaus plentu ir turės tiesioginį susisiekimą su sostine.

Patalpos darbininkams

KAUNAS. — Jau pastatyta 12 kilnojamų barakų gyventi darbininkams, dirbantiems prie viešųjų darbų. Tuose barakuose galės gyventi 1,200—1,400 darbininkų. Prie barakų įrengiamos virtuvės, iš kurių darbininkai gaus valgį. Numatyta vėliau pastatyti dar 12 tokių kilnojamų barakų. Be to, susirūpinta įsigyti tam tikrą skaičių palapinių, kurios bus naudojamos darbininkams vasaros metu gyventi.

NACIŲ ARMIJA UŽĖMĖ KOPENHAGĄ; SIŪLO NEPARAŠYTĄ GLOBĄ DANIJAI

Nedidelė Danijos kariuomenė traukiasi atgal prieš stiprią ir gerai apginkluotą nacių armiją

BIULETENIS

PARIS. — Švedijos atstovybė gavo nepatikrintų žinių ,kad vokiečiai iškėlė savo armiją ne tik Norvegijoje, bet ir Švedijoje.

STOCKHOLM. — Nors vokiečiai ir pareiškė Norvegijai, kad pasipriešinimas Vokietijos armijai bus be pasigailėjimo sutrupintas, Norvegija paskelbė karo stovį ir pradėjo visuotiną mobilizaciją.

Švedija paskelbė visuotiną mobilizicaciją.

Danijos vyriausybė priėmė vokiečių okupaciją, protestuodama. Dėl to Londone kalbama, kad Danija dabar nebus laikoma neutrale vlstybe.

BERLIN. — Vokietijos vyriausybė pakselbė, kad Oslo paimtas be mūšio.

PARIS. — Norvegija oficialiai kreipėsi į Prancūzijos ir Anglijos vyriausybes, prašydama pagalbos, kurią tos valstybės pažadėjo.

ANGLIJOS KARO ŽYGIAI PRIVERTĖ VOKIEČIUS PRADĖTI BLITZKRIEGĘ

Vokietija bandys įsistiprinti Norvegijoje ir neįsileisti Anglijos į Baltijos Jurą

WASHINGTON. — Vokietijos Blitzkrieg (žaibinis karas) su Danija ir Norvegija buvo atsakymas už Anglijos nuskandinimą vokiečių transporto su kareiviais ir už užtaisymą minų Norvegijos pakraščiuose.

Gautomis per radiją žiniomis iš Londono nusakoma, kad šimtas Vokietijos karo laivų atakavo Oslo Fjordą ir privertė kranto baterijas nutilti. Netrukus vokiečiai iškėlė į krantą savo kariuomenę ir šiuo laiku eina į Oslo, Norvegijos sostinę.

Vokiečiai, kaip rodosi, nori įsistiprinti pietinėje Norvegijos dalyje, iš kur lengva kontroliuoti įėjimą į Baltijos Jūrą. Matyt, vokiečiai bijosi, kad Anglija, nepasitenkindama sustabdžiusi gabenamą į Vokietiją geležies rūdą, pasiųs savo submarinus į Baltijos Jūrą ir sunaikins ten Vokietijos laivus. Tas liūdija, kad Vokietija tikisi gauti reikalingą geležies rūdą per Baltijos Jūrą. Dėl to ji taip pasiskubino su šiuo Blitzkrieg.

Jei Vokietijai pavyks įsisteigti oro bazes Norvegijos viduje ir submarinų bazes fjorduose, Anglijai bus be galo sunku sustabdyti tranatlantinį judėjimą į Vokietiją.

COPENHAGEN, balandžio 9 d. — Adolfo Hitlerio miltarinė mašina šį rytą įsirito į neutralę Daniją su tikslu užbėgti už akių Anglijos su Prancūzija pasikėsymams įsibriauti į Skandinaviją.

Šios nedidelės šalies sostinę Kopenhagą užėmė vokiečių armija už valandos po invazijos pradžios. Pasienio tvirtovė Sonderburg ir keliolika kitų fortų paimta prieš švintant, kuomet skubiai traukėsi atgal danų kariuomenė.

Tikimasi, kad iki vakaro bus užimta visa Danija, į kurią įsibriovė Vokietijos kariuomenė pro septynis strateginius punktus.

Kiek ikšiol žinoma, nedidelė Danijos armija nedaro daug stipresniems užpuolikams jokio rimtesnio pasiriešinimo.

Rodosi, kad Hitleris mano užimti visą Skandinaviją, kad atkeršinti Anglijai su Prancūzija už Vokietijos laivų skandinimą Danijos ir Norvegijos pakraščiuose.

Pirmieji Hitlerio armijos pulkai įėjo žąsies žingsniais į Daniją mieste Aabanraa 4:30 val. ryte. Už valandos kiti pulkai, iškelti iš laivų jau maršavo sostinės Kopenhagos gatvėmis.

VOKIEČIAI OFICIALIAI PASKELBĖ DANIJOS IR NORVEGIJOS UŽĖMIMĄ

Sakosi nori apginti Skandinaviją nuo Britų ir apsaugoti Europą nuo visuotino karo

BERLIN, balandžio 9 d.— Karo vyriausybė oficialiai pareiškė, kad šiandien vokiečių armija okupavo Norvegiją ir Daniją.

Okupavimo tikslas, sakoma pranešime, apsaugoti Europą nuo besiplečiančio karo ir užbėgti už akių Anglijai, kuri rengiasi pulti šias abi šalis.

Paskelbime taip pat sakoma, kad jūrose užtaisyta labai daug minų, kuriomis bus apsaugota vokiečių veikla.

LITHUANIAN DAILY UNITY

VIENYBĖ

Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:

Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje:

Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėn.	$0.75

Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

J. Kruze—Redaktorius
S. E. Vitaitis—Administratorius
A. S. Trečiokas—Prezidentas

DEWEY GALI BŪTI ROOSEVELTO OPONENTAS

Iki šiol įvykusieji balsavimai apiaiškiai rodo iš kur Amerikos politiniame gyvenime pučia vėjas. Wisconsinas tam gali būti geriausias pavyzdis. Tos valstybės gyventojai stipriausiai pasireiškė už New Yorko Valstybės Gynėją Thomas Dewey, kaip republikonų kandidatą į J. A. V. prezidentus sekančiuose rinkimuose. Jis laimėjo visus 24 tos valstybės delegatus, kurie dalyvaus republikonų partijos konvencijoje Philadelphijoje, o ta konvencija nominuos republikonų kandidatą. Dewey laimėjo du prieš vieną balsų santykiu prieš stiprų kandidatą Senatorių Vandenbergą. Trečiatermininkai demokratų partijoje laimėjo 17 delegatų Prezidentui Rooseveltui, o viceprezidentas Garner tegavo 7 delegatus.

Šie rezultatai parodo Amerikos visuomenės politinę nuotaiką. Jeigu tik su maža išimtimi delegatų rinkimų rezultatai bus bent panašus visose valstybėse, tai Thomaas Dewey, republikonų kandidatas ir dabartiniam Prezidentui Rooseveltui iš demokrataų naujadalybininkų pusės, nominacija konvencijose bus užtikrinta.

Vėliausi delegatų rinkimų rezultatai rodo, kad politinis vėjas yra Dewey pusėje, nes toks didelis laimėjimaas prieš Vandenbergą Wisconsine gali paveikti ir į kitų valstybių rinkimus.

Demokratų partija, nors Roosevelto trečiatermininkai Wisconsine ir kitur taip pat nemažai balsų laimi, reikia pripažinti, kad jie toli gražu skiriasi nuo 1936 metų vienbalsingumo.

New Yorke net Darbo partija svyruoja ir matyt, kad jos balsai taip pat bus suskaldyti daugiau negu buvo. Dalis darbiečių aiškiai pasireiškia už Roosevelto trečiąjį terminą, o dalis jam visai priešinga. Tas rodo, kad jeigu Rooseveltas ir laimės demokratų kandidatūrą, tai žymiai mažesnę balsų dauguma, negu tuo metu, kai jis kandidatavo antram terminui. Galimas daiktas, kad jo laimėjims bus labai nežymia dauguma. Tas jau savaime rodo, kad šiais rinkimais republikonai turi daug geresnę progą laimėti rinkimus, negu kitais rinkimais.

Tačiau šiuo metu dar peranksti pranašauti. Amerikos politinė nuotaika dažnai paskutinę minutę pasikeičia. Ji priklauso ne tik nuo vidujinės padėties, bet dažnai ir nuo užsienio politikos ir užsienio įvykių, ypač ekonominėje srityje, kurie tiesioginiai ir netiesioginiai paliečia Amerikos vidaus gyvenimą ir politiką. Kaip jau matėme, užsienis jau dabar bando padaryti atatinkamos įtakos į Amerikos visuomenės opiniją prieš Rooseveltą ir naujadalybininkus.

SPAUDOS APŽVALGA

Paminklai mirusiems

Pernai automobilio nelaimėje žuvo viena žymesnių mūsų moterų veikėjų, Marė Jurgelionienė. Draugės sugalvojo pastatyti jai paminklą, ir fonde, sakoma, jau yra $461. Velionė ,sako, prieš mirtį rengėsi atgaivinti Lietuvių Moterų Progresyvį Susivienijimą, įkurtą Brooklyne 1908 metais. To Susivienijimo iždą ir turtą, kaip žinoma, pasigrobė komunistai ir, savo partijos naudai iščiulpę, paliko grobius.

Draugai rengiasi pastatyti paminklą ir mirusiam laisvamanybės skelbėjui, M. X. Mockui. Jo fondan jau surinkta užtektinai pinigų ($500). Paminklas bus Tautiškose Kapinėse Chicagoje ir kainuos $400.

* * *

"Naujienos" vėl nepataikė

"Naujienos" Lietuvos klausimais visados užimdavo labai įdomią poziciją: kada tik jos prasižiodavo, tai arba gyvenimas, arba rimtesni vyrai įrodydavo absurdiškumą jos žodžių. Vasario 16-tos proga šiemet jos pabandė išeiti su nauju sumanymu Lietuvos "gerovei." Sako, reikia litą nupiginti ir jo vertę numušti. Į tai išsamiai ir įtikinančiai atsakė Lietuvos Generalinis Konsulas Budrys. Lietuvos žmonių dauguma yra ūkininkai, ir jie savo kailiu puikiai žino, ką jiems reiškia "nupiginimas" rusų rublio, vokiečių markės ir lietuvių iš vokiečių pasiimto auksino. Trijų nupiginimo bandymų Lietuvos liaudžiai užtenka!

Apie Lietuvos pastangas

Užsienių spauda visą pas kutinį laiką daug ir palankiai rašo apie Lietuvos pastangas atkurti savo atgautąją istorinę sostinę Vilnių. Ypatingai daug buvo rašyta Vasario 16 d. Lietuvos Nepriklausomybės 22 metų sukaktuvių proga. Vieno iš daugelio čia pacituosime "Rheinisch-Westfaelische Zeitung," kur be kt. rašoma: "Lietuviai Vilniaus mieste ir srity rado neaprašomą skurdą. Lietuviams reiks įdėti daug darbo, pinigų ir triūso, kol pavyks 20 metų lenkų šeiminingkavimo pėdsakus išdildyti ir didžiųjų Lietuvos kunigaikščių miestą padaryti Lietuvos valstybės tikrąja sostine. Lietuvos vyriausybė pasistatė sau tikslą ir sugebės tą tikslą įvykdyti." Straipsnis baigiamas pastaba, kad Lietuvos pastangos sutampa su Lietuvos didžiųjų kaimynų - Vokiečių ir Sovietų Sąjungos nusistatymu. "Tos valstybės yra tikriausias laidas, kad Lietuvos kūrybinio darbo niekas netrukdys," baigia laikraštis.

* * *

Palestinos vyr. rabino padėka Lietuvai

Laikraštis "The Palestine Post" praneša, kad vyriausiasis rabinas Dr. Herzogas pasiuntė Lietuvos generaliniam konsulatui Tel Avive laišką, kuriame aukštai iškelia Lietuvos vyriausybės kilnumą suteikiant prieglaudą žydų teologijos mokyklų mokiniams. Laiške rašoma, kad nelaimių ir vargų metais Lietuva tapo dangumi iš svetur ištremtiesiems žydams.

-- Ir t. t.

Ir skandinavai

Ir Norvegija kariauja. Vokiečių kariuomenė vakar išsodinta Norvegijoje net keliose vietose. Taigi, neutralėje Skandinavijoje taip pat prasidėjo karas, šį kartą tarp Norvegijos ir Vokietijos. Švedijos klausimas tik esąs valandų reikalas, nes šį kartą ir ji turės išeiti prieš Vokietiją. Tos dvi valstybės vengė karo, kai Rusija puolė Suomiją, bet dabar jo išvengti negalės. Jeigu alijantai laiku pristatys skandinavams ginklų ir kariuomenės, tai didžiausios karo operacijos gali persimesti iš vakarų į šiaurę. Mažoji Danija, kaip girdėti jau vokiečių okupuota be pasipriešinimo.

Karas plinta. Dabar Europos diplomatų akys nukreiptos į Balkanus.

* * *

Nesikiša

Iš Baltijos valstybių ateina žinių, kad iki šiol Sovietai nesikišo į tų valstybių vidaus reikalus. Gal būt nesikiš. Jei taip, tai gerai darė. Bet tas dar nereiškia, kad nesikiš. Tą parodys tik ateitis.

* * *

Per vėlu

Anglijos kariuomenės generalinio štabo viršininkas gen. Ironsides prisipažino, kad jeigu vokiečiai būtų anglus ir prancūzus puolę karo pradžioje, tai greičiausiai būtų jų frontą pralaužę, tačiau dabar anglai ir prancūzai taip pasiruošę, kad su nekantrumu laukia vokiečių puolimų. Bet reikia neužmiršti, kad tuo metu nė vokiečiai nebuvo pasiruošę didesnėms operacijoms vakarų fronte.

* * *

Nepatenkinti

Permainos Anglijos vyriausybėje, atrodo, anglų visuomenės toli gražu nepatenkino. Faktinai jokio pertvarkymo vyriausybėje nevyko, išskiriant vietų pasikeitimo. Žmonės liko tie patys. Anglų visuomenė bent pasiguodžia tuo, kad Winston Churchill tapo faktinuoju karo diktatorium. Jo žinioje bus ne tik karo laivynas, bet kariuomenė ir karo aviacija—visos trys ginkluotų jėgų šakos.

* * *

Kaip erkė

Prieš keletą metų SLA iždininkas p. Gugis sakydavo SLA nariams: "Tas Gegužis taip į Susivienijimą įsikabinęs, kaip erkė. Jau dešimts metų kaip laiko prezidento vietą. Turėjo jau pats pasitraukti." Na, o dabar sukanka apie 11 metų, kai p. Gugis įsikabinęs į SLA iždininko vietą, anot jo, kaip erkė.

* * *

Trečias terminas

Naujadalybininkai apsidžiaugė sužinoję, kad p. Rooseveltas apie savo kandidatavimą nieko nesakys iki "paskutinio momento." Paskutinis momentas tai demokratų partijos konvencija, kuri įvyks Chicagoje. Naujadalybininkai laukia į kurią pusę vėjas papūs. Savo atstovus į konvenciją instruktuoja balsuoti už Rooseveltą, jeigu jis kandidatuos, bet jeigu ne tai, greičiausiai ir jų balsai pasidalins. Dalis naujadalybininkų delegatų norėtų balsuoti už Thomas Dewey, dalis už Farley, o likusieji, nežinia už ką.

* * *

Vox pop

Žmonės kalba, kad dabartinė politinė kampanija už kandidatus į Pildomąją SLA Tarybą yra pati biauriausia SLA istorijoje. Dauguma SLA narių nuoširdžiai sveikintų bet kokias pastangas ar iniciatyvą ateityje kelią užkirsti tokiam "purvų drabstymui."

QUILL IŠKIRTO SAU ŠPOSĄ

Ponas Quill yra New Yorko požeminių geležinkelių (subway) darbininkų unijos vadas. Būdamas marksistinių pakraipų žmogus, jis pasižymėjo privačio biznio neapykanta ir prieš jį agitacija. Jis nemažą rolę sulošė ir pravesti įstatymą suvisuominti New Yorko požeminius geležinkelius.

Dabar kai miestas tuos geležinkelius perima iš privatinių kompanijų, p. Quill ir CIO vadas John L. Lewis apsižiūrėjo, kad jų unijai priklausą geležinkeliečiai automatiškai patampa miesto savivaldybės tarnautojai, reiškia valdžios tarnautojai ir kad kaip tokiems gauti ir palaikyti darbas ar tarnyba unijos kortelė automatiškai tampa nereikalinga.

Tuomet tos unijos vadas užsispyrė, kad valdžia jam duotų vadinamą "uždarytą šapą" ir teisę streikuoti. Toks reikalavimas, žinoma, yra absurdas. Jis reiškia valdžią valdžioje su teise neklausyti valdžios arba kelti prieš ją revoliucijas kada tik p. Quill to panorėtų. To, žinoma, negali dasileisti joks valdininkas, nes tokiu atveju ne valdžia valdytų, bet unija valdytų ir net netiesioginiai visuomet grąsintų valdžiai ir visuomenei.

Dėlto didelis unijų rėmėjas ir užtarėjas miesto mayoras LaGuardia griežtai įspėjo geležinkeliečius, kad jeigu jie paklausys p. Quill ir išeis į streiką, tai jie neteks visam laikui gerai apmokamo miesto darbo. Jis paaiškino, kad miesto, t. y. valdžios darbo gavimą, jo palaikymą, algų ir darbo sąlygų reikalus riša ne unija, o nustato įstatymas, kuris valdžios tarnautojų gerove daugiau rūpinasi, negu unijos. P. Quill ir Lewis gavo tik tas koncesijas, kad dabartinę sutartį perima miestas, o visas reikalas išspręsti perduotas teismui. Ta koncesija tačiau tik tiek verta, kiek ji gali išgelbėti, anot kinų, unijos vadų "veidus," nes teisme jie vargu gali laimėti teisę streikuoti. Po teismo sprendimo priklausymas unijai priklausys nuo pačių tarnautojų ir darbininkų: jeigu jie norės, galės priklausyti, bet jei ne, tai ne.

Kitaip sakant, p. Quill iškirto sau šposą. *D. K.*

LIETUVAITĖ—GRAIKIJOS OPEROS ARTISTĖ

VILNIUS. — Vilniuje šiuo metu gyvena Atėnų (Graikijoje) operos solistė lietuvaitė anykštietė P. Karvelienė. Ji prieš keletą metų mokėsi Italijoje, šv. Cecilijos konservatorijoje, pas garsią prof. Gribaudo, pas kurią yra mokiusios ir Kardelienė, Kalvaitytė, Jonuškaitė - Zaunienė ir eilė kitų Lietuvos operos solistų. Ji dainavo su operos trupėmis Italijos miestuose ir pirmoji lietuvaitė buvo pakviesta dainuoti Italijos karaliaus rūmuose. Karalienė ją tada apdovanojo brangiomis dovanomis. Bedainuodama Italijoje, ji susipažino su Atėnų operos direktorium ir buvo pakviesta ten dainuoti, kaip retas pietų kraštuose atsirandąs mezzosopranas.

P. Karvelienė Atėnų operoje išdainavo trejus metus ir prieš pat karą parvažiavo į tėviškę, o dabar gyvena Vilniuje. Apie Vilnių dainininkė išsireiškia, kad jis yra lietuvams tas pat, kas Roma italams ir Atėnai graikams. Vilniaus pilis — tai Atėnų akropolis. Ten, Atėnuose, senovės šventyklos griuvėsiai yra naktimis apšviečiami prožektoriais, čia, Vilniuje, panašiai apšviečiamos Katedros kolonos, Gedimino pilies bokštas. Vilniuje, kaip ir Romoje, labai daug baroko; atrodo, jog vaikštai po senąją Romą. Jei karas greit baigtųsi, dainininkė vėl grįšianti į Atėnus. Ruošia lietuvišką repertuarą, kad galėtų Graikijoje populiarinti Lietuvą ir gražiąją lietuvišką dainą.

PAS VENGRUS RADO LIETUVOS VĖLIAVĄ

Ant jos yra parašas: "Vivat Stanislaus Augustus rex"

KAUNAS.—Egerio (Vengrijoje) muziejaus direktorius Barcsay vienoje vengrų didikų šeimoje užtiko Lietuvos kariuomenės 1765 metų vėliavą, kurios vienoje pusėje ornamentuotuose rėmuose yra nestilizuotas Vyčio ženklas, o antroje pusėje, taip pat rėmuose, karaliaus Stanislovo Augusto paveikslas. Vėliavos viršuje yra toks įrašas: "Vivat Stanislaus Augustus rex," o apačioje "Pro fide rege et patria" (kas lietuviškai išvertus bus: Tegyvuoja karalius Stanislovas Augustas" ir "Už tikėjimą, karalių ir tėvynę).

Lietuvos kariuomenės keturi pulkai kartu su lenkais tuomet kariavo su vengrais ir vengrai su kariuomenės dalimi paėmė ir vėliavą. Po kiek laiko ta vėliava pateko į vieno vengro didiko, buvusio vengrų armijos karininko, namus ir tuose namuose, kaip tų didigų šeimos turtas, išliko ligi šių laikų. Tokios Lietuvos kariuomenės vėliavos iš tų laikų nėra nei viename Vengrijos muziejuj. Vėliava yra dailininko piešta.

Direktorius Barcsay norėjo vėliavą atgabenti į Lietuvą. Bet šio karo pradžioje jis buvo Varšuvoje ir, dėl karo nebegalėdamas atvykti į Lietuvą, vėliavą paliko vienuose namuose. Per karą tie namai buvo sugriauti. Neseniai jis buvo nuvykęs į Varšuvą, surado tuos namus ir pasamdęs darbininkus, atkasęs griuvėsius, vėliavą rado rūsyje. Dabar vėliava tebėra Varšuvoje ir ją netrukus Barcsay žada atgabenti Lietuvai.

KAIP GALIME PAGELBĖTI LIETUVAI

Šiuo laiku kaip mes galėtume geriau pagelbėti savo Tėvynei Lietuvai, kyla daug klausimų.

Dabartiniu laiku yra kitaip, negu kad buvo 20 metų atgal. Nekurie geri lietuviai jau apleido šį pasaulį, antri augina vaikus, reikalingi pinigai jų užlaikymui. Norėdami kad vaikai išaugtų lietuviais, leidžia savo vaikus į lietuviškas mokyklas. Negalima reikalauti iš tų lietuvių daug aukų Lietuvai. Jiems patiems reikalingi pinigai užlaikyti mokyklas ir mokytojas seseris. Mes turime pripažinti, kad tie bus ateinančios kartos vadai, kurie lanko lietuviškas mokyklas; mes turėtume aukoti daugiau tiems reikalams.

Aš su savo kaimynu kalbėjau; mes turim po šimtą dolerių pirkę Lietuvos Laisvės Paskolos bonų, mūsų sumanymas buvo, kad mes visi Amerikos lietuviai paaukotume Lietuvos valdžiai. Mes paaukodami Lietuvai šiais sunkiais laikais, padarytume daug gero, o mes mažai ką nuostolių turėtume, dar nežinia kaip gali įvykti, kad nereiktų svetimiems atiduoti. Taipgi aš turiu 25 šėrus Lietuvos Atstatymo Bendrovės. Aš sutinku su Dirvos redaktorium K. S. Karpium, paaukoti Lietuvai. Kaip kiti mano Amerikos lietuviai darytų ,taip ir aš darysiu, bet būtų gerai, kad tas darbas būtų pradėtas varyti greitu laiku.

Vyt. Markuzas.

LIETUVIŲ SOCIALISTŲ SĄJUNGA

(35 METŲ SUKAKTUVĖMS)

Rašo VYT. ŠIRVYDAS

(Tesinys)

Šliupui Amerikon atvykus, Lietuvoje socializmo propaganda, sakoma, kai kuriam laikui nutilusi.[5]) Bet užtai užvirė darbas Amerikoje: "Pradžioje vienas, paskui sutelkęs kiek draugų, šaukė susirinkimus, skaitė knygeles, leido laikraščius. Jo leistų laikraščių darbininkams geriausi ir nuodugniausi buvo Apšvietą ir Naujoji Gadynė." Su šiais Kovos rašytojo žodžiais sutinka ir pats Šliupas, kuris, jau mūsų aukščiau cituotoje knygutėje pareiškė: "Visgi Amerikoje pirmiaus (negu Lietuvoje?) buvo propaganda daroma tarp darbininkų, ir nereikėtų pamiršti Pennsylvanijos Darbininką, Naują Gadynę, o net ir Lietuvišką Balsą" (p. 35).

Dokumentai jo žodžius patvirtino. Savo Lietuviškame Balse (nr. 22, 1888), straipsnyje "Lietuvos Atgijimo Sąlygos" jis nurodo, kad Lietuva atgims tik darbo klasės iškilimo pagrindu. Sako: "Darbininkai vis labiau pradeda savo klasės reikalus suprasti — šitu, darbininkišku pamatu, atgys daugelis tautų." Sako, atgis ir Lietuva tokiu pagrindu. Seniau, Lietuvos galybė atsiremdavusi kunigaikščiais ir ponais, bet naujoje gadynėje ji atsirems darbo žmonėmis. Tada, "rengiamoji Lietuva nebus pastatyta ant pūsto, ant vėjų!" Įtikėjimą į revoliucinį darbininkų klasės iškilimą Šliupas pareiškė ir lenkų kalba parašytoje "Litwini i Polacy" 1887 metais). Ten Šliupas nurodo,. kad politiniai įvykiai Europoje vykstą brėstančios socialistinės revoliucijos įtakoje. Lietuviuose, sako, prasideda "socialiai-liaudietiškas" sąjūdis, kurio tikslas yra išsaugoti lietuvių kalbą ir sugražinti etnografinei Lietuvai politinę nepriklausomybę. Lietuviai inteligentai, ,sako, turi jau socialistų, kurių vieni bendradarbiauja su rusų "Narod" organizacija, kiti su lenkų "Proletaru,"

Šliupas Amerikoje leido ir redagavo šiuos laikraščius: Lietuvišką Balsą (liepos 2, 1885-1889); Apšvietą (liepos 1892 - spalių 1893); Naują Gadynę (sausio 23, 1894 - birž. 23, 1896); ir Laisvąją Mintį (sausio 1910 - geg. 1915). Dėl Naujos Gadynės socialistiškumo to laikotarpio veikėjuose nebuvo abejojimo. Dr. Matulaitis (Pauliaus slapyvarde) Kudirkos Varpe, pavyzdžiui, recenzuodamas rašė: "Nauja Gadynė bus socialistiškas laikraštis... Ji apsiėmė varyti tą pačią vagą, kurią pradėjo versti Lietuviškas Balsas, o pereituose metuose varė Apšvieta... (Ji varo net) dar giliaus... Naujos Gadynės siekis yra aiškinti Lietuvos darbinkams kapitalistinės visuomenės organizaciją, ir įrodyti tos organizacijos visą neteisingumą." (Varpas, nr. 5, 1894). Apie Apšvietą pats Kudirka rašė, kad jos mintis buvusi: "Lietuvos laimė, tai išrišimas darbininkų klausimo." (Varpas, nr. 7, 1893). Apie Šliupo literatinę veiklą Amerikoje rašydamas prof. Biržiška "Mūsų Raštų Istorijoje," sako: "Šliupas (Amerikoje) vis aiškiau skelbė revoliucinio socializmo mokslą... To plauko turi jo laikraščiai: Lietuviškas Balsas, Apšvieta ir Nauja Gadynė — visų jų kryptis aiškiai radikalinės revoliuciniai socialistinės spalvos." (p. 67). Lietuviškas Balsas, Šliupo kalbą Mt. Carmel, Pa., aprašydamas, cituoja jo žodžius: "tiktai socialistai turi gerai išdirbtą ir išganingą programą." (nr. 26, 1888).

Tą viską pridėjus prie Šliupo aiškaus tvirtinimo: "aš pats Amerikoje rašiau ir platinau socialistų nuomones",[6]), niekas negalės nuginčyti, kad Šliupas buvo *pirmas* socializmo propagandininkas Amerikos lietuvių tarpe. Gali būti, jis buvo pirmas ir Lietuvos lietuviams.

5. Kova, nr. 18-19, 1907.
6. Lietuviai, Ar Gerais Keliais... 1907, p. 21.

(Bus daugiau)

ISTORINIS IR STRATEGINIS VIIPURIO MIESTAS

Nėra abejonės, kad Viipurio miesto vardas liks įrašytas karų istorijos vienoje žymiausių vietų. Tenka pastebėti, kad Viipuris, Korelijos sostinė, jau ne pirmą kartą susilaukia tokio likimo. Viipuris yra sena tvirtovė, kuriai ne kartą teko pakelti sunkūs karo smūgiai. Tačiau iš 700 metų tvirtovė kiek kartų buvo sunaikinta, tiek pat kartų vėl atstatyta. Tvirtovę statė švedų karvedys Torkelis 1293 metais. Neužilgo aplink tvirtovę išaugo miestas. Nežiūrint nuolatinių apsupimų, gaisrų ir kovų, Viipuris nuolat buvo svarbus prekybinis centras. Arti miesto yra didieji Suomijos miškų pramonės centrai, eksportavę miško medžiagą į visas pasaulio šalis. Viipurio mieste buvo leidžiama daug laikraščių. Ten veikė 2 teatrai, kelios gimnazijos, prekybos mokyklos, jūrininkystės mokykla ir daug mokyklų. Prieš karą Viipuris turėjo 60,000 gyventojų. Viipurio senąją tvirtovę suomiai buvo sumoderninę ir dar labiau sutvirtinę.

Apie paskutinius taikos metu įspūdžius Viipurio mieste štai ką pasakoja "Us Eesti" bendradarbis:

—Pirmučiausia stebinąs viipuriečių skirtingas nuo kitų sričių suomių temperamentas. Viipurio mieste srovenąs gyvas ir judrus gyvenimas. Šį miestą ypač buvo pamilęs suomių jaunimas. Viipurio kovomis turtinga istorija palikusi pėdsakų ne tik miesto išorei, bet ir gyventojams. Kareliečiai visuomet laikė save suomių rytų sienos sargybiniais. Ir kai viipurietis pasakoja apie savojo miesto istoriją, vaizduoja kovas ir karo siaubą, jis niekuomet neužmiršta pridurti, kad "dabar esame geriau apsaugoti."

Apie miesto sutvirtinimus viipuriečiai tiek žino, kad uolose esą iškalti kulkosvaidžių ir patrankų lizdai ir taip gerai paslėpti, kad net vietiniai gyventojai kartais nežinodavę, jog vaikščioja viršum municijos ir patrankų sandėlių.

Apskritai, Viipuris yra tipingas seno ir naujo junginys. Dar toli nuo kranto stebėtojas mato senų laikų pastatus ir gotiško stiliaus prekybos namus. Ir miesto centre yra daug senų "hanzos" stiliaus pastatų, gi ten pat šalia stovi modernūs namai, papuošti granito skulptūromis. Gražiausias pastatas Viipurio mieste — tai graikų meno muziejus, pro kurio langus prasiskleidžia puikus vaizdas į miestą.

TAKE IT OR LEAVE IT

By Vitalis Bukšnaitis

NEW YORK, April 9 — There has been a considerable amount of beefing about the fact that Vienybė has discontinued the practice of publishing a weekly English page. But since most of the complaints have come from non-subscribers of the world's oldest Lithuanian newspaper, no action will be taken in the near future to resume publication of such a page. Most of the subscribers who went to the trouble of writing about this change in policy definitely approved a daily English column in preference to a weekly English page.

However, there is a popular misconception regarding this change which I would like to correct at this time. Many former contributors to our now defunct English page are suffering from the delusion that they no longer have an opportunity to express themselves in the columns of this newspaper. This just isn't so. Those of you who have anything important to say are perfectly welcome to use this space anytime you wish. I'll be glad to relinquish this space whenever one of our correspondents sends in something of interest.

Let it be understood that this column is reserved for the English language every day, and our English-writing correspondents are free to pop off in it any time they get around to it. Just send your stuff to me, care of Vienybe, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. or, better yet, to my home address, 104-09 103rd Street, Ozone Park, N. Y. Perhaps, with your assistance, we'll actually get around to having a daily English column. But be sure that your material doesn't run to more than five hundred words. We have a column, not a page.

As president of Lodge 372 of the Lithuanian Alliance of America, I am the recipient of a letter which is supposed to have been written by Fortunatus J. Bagočius and Matas J. Vinikas, National President and National Secretary of that organization. Although the letter is printed on Alliance stationery, there are no actual signatures — the names of the alleged writers of the letter are printed — there has been so much monkey business connected with Alliance activities lately that one may be excused for hesitating to take anything for granted.

However, the letter *sounds* as though it were formulated by the messrs. Bagočius and Vinikas. It begins with an explanation or a situation which the signers deplore to the fullest extent. From the tone of the letter, one gathers that the National Executive Committee of the Alliance fears that evil forces, led by editor Jurgelionis of Tėvynė, are tirelessly working to demoralize and demolish the organization by daring to suggest that the Alliance has lost money during the last six years. The letter proceeds to point out that the present officers of the Alliance are financial wizards whose management during the past five years improved the value of Alliance investments "one hundred percent."

But our space is running out today, and the letter in question is quite long. Perhaps it would be just as well if I were to discuss it in more detail tomorrow. Meanwhile, remember to vote for the non-radical slate when voting for Alliance executive officers: Laukaitis for president, Kerševičius for vice-president, Bachūnas for treasurer, Vinikas for secretary, Mockus and Brazauskas for trustees, and Biežis for chief medical examiner.

Filmu artistė Anna Neagle, laikoma gražiausia ir gražiausiai apsirengusi moteris Amerikoje

ESU NEREGĖ, BET MATAU; KURČIA, O GIRDŽIU

HELEN KELLER

(Tąsa)

Daug esu keliavusi kraštų, bet aš niekad negalėjau priprasti prie miestų gyvenimo. Namuose jausdavausi ten, kur galėjau alsuoti miškų kvapu. Žiema ir pavasaris visados man atneša vėjų atpūstas žinias per pelkes, upelį ar suakmenėjusius laukus.

Visais šiais taikingais patyrimais negalima gerėtis, plakančiam traukinio ūžėsy, supuojančių karietų traškėjime, ar viešbučių grūstyje.

Tiktai laukuose aš jaučiuosi laisva. Visa ką paliečia mano koja, knibžda įdomumu. Net ir žiema turi man savų pramogų ir kerėjimo. Man sparčiai bežingsniuojant, vėjas mėto ant manęs sniegą nuo tvorų. Kas keletą minučių aš nusiimu pirštines gerėtis prisilietimu grožės, sustingusios ant medžių ir krūmų.

Paprastai eidama nuo laiptų išilgai cementiniu taku, kuris staigiai nusiuka į dešinę, aš be mažiausio sunkumo randu žalią medžių ratą, kuris supa mano pasivaikščiojimą. Bet esant giliam sniegui, visi takai būna užtrinti taip, kad nėra jokio žemės nelygumo, kuris vestu mano kojas ir aš visiškai paklystu; bet toks nuotykis klaidžiojimo po visokias vietas, išskyrus reikiamąją, man teikia gerų progų pasijuokti, kada aš pradedu pasekmingai orientuotis pasiekusi tvorą.

Prieš kurį laiką apsilankė du svečiai ir atsisėdo ant vieno iš medžių supančių mano žaliąjį ratą. Rytais ir vakarais, kada tik tą medį praeinu aš ištiesiu ranką prisiliesti jo šakų. Abu svečiai, du špokai nusprendė tame medyje apsigyventi. Jie stvėrėsi gyvenimo nepaprastu tikslo supratimu. Į mane, rodėsi, nė dėmesio nekreipė.

Į vasaros galą atvyko neregė draugė mane aplankyti. Mes šnekėjomės mano darbo kambaryje. Staiga pakilo audra ir pradėjo plakti lietus. Draugė nuėjo uždaryti langą. Taip darydama ji išgirdo nusiskundžiantį paukščio balsą ir pagavusi mane už rankos pritraukė prie lango.

"Man rodos," ji pasakė, "kad paukštis muša sparnais į uždangalą." Sunku buvo to kiam lietuje pakelti užuolaidas, bet mums pavyko, tai buvo manasis špokas raudonkrūtinis! Jis įskrido mano rankon. Jis buvo sustyręs ir kiaurai permirkęs. Aš padėjau jį ant lango krašto, ir jis įskrido atgal į kambarį.

Mums pasisekė jį pagauti. Aš jį vėl pastačiau už lango ir vėl jisai sugrįžo kambarin. Šį kartą jis pasislėpė po sofa ir mes jo negalėjom surasti.

Pagaliau jisai ištiesė pamaži sparnus ir nenoroms nuskrido šviežiai išplautu oru. Jis nebegrįžo daugiau nei prie medžio, nei į mano rankas.

Visiems mums reikalinga dažnai išeiti vieniems į miškus ir pasėdėti tylumoje prie gamtos kojų.

Kai aš būnu miške man patinka ištiesti ranką ir gaudyti mažų sutvėrimų šlamantį judėjimą lapuose.

Man malonu pasekti tamsiais keliais, kurie kvepia sąmanomis ir šlapia žole; kalnų keliais ir gilių slėnių takais taip siaurais, kad mane siekia medžiai ir krūmai, kai aš einu pro juos.

Aš mėgstu stovėti ant mažo tilčiuko ir jausti tekantį po juo upelį.

Man patinka sėdėti ant pargriuvusio medžio taip ilgai, kad net ir nedrąsūs medžio vabalai užsistoja man ant kojų, o rasos lašai apipurškia veidą. Nejudėdama kūnu aš atydžiai stebiu ir girdžiu tūkstančius man suprantamų garsų: lapų garsus, žolės garsus ir silpną šakų traškėjimą, kai ant jų nutupia paukščiai; kaip žolė siūbuoja kada pro ją prašliaužia koks vabalas, kaip plevena vijoklė. Šituos garsus aš girdžiu, o tačiau esu nebylė.

Kartais, kai esu namie ir visi jau sumigę, aš slapčia išslenku į tylų ir paniūrusį sodą, kur auga lelijos ir rožės. Švelniam aušros prašvitime aš stoviu su gėlių šešėliais ir mes laukiame vilčių kupini dienos gimimo paslapties. Žemės krūtinė būna saldi lapais užslėptais žiedais. Dangus darosi šviesus — pakelta galva, aš išvystu savo mylimąją, saulę kaip ji kelia savo veidą virš sidabrinės miglotos jūros; ir aš surandu dalyką, kurio taip ilgai ieškojau ir tikėjausi — šviesą!

Pirma moteris, kuri skrido

Pereitą savaitę sugrįžo į Ameriką p. Edith Ogilvy Druce. Ji išgyveno 25 metus Paryžiuj. Prieš išvykimą iš Amerikos ji gyveno Orange, N. J.

1908 metais, Mans, Prancūzijoj, ji kartu su Wilbur Wright skrido orlaiviu ir buvo krediuota kaipo pirma moteris, kuri skrido orlaiviu. Ponia Druce iš profesijos yra dailininkė.

MEILĖS ŠIRDIS

Iš švininių padangių krinta pilkos snaigės keisdamos į baltumą, taip tyliai plasnoja žemyn... Niekas taip tyliai nekrinta, kaip jos.

Nepaprasta kantrybe žiemos debesys dengia žemę sniegu. Rusvos duobės ir uolinės dykumos lėtai slepiasi, tartum sielai, nugrimsdusiai abejonėje ir beviltyje, nusileis begalinė ramybė.

Visi keliai bei takai pradingsta visuotinam baltume. Tvora virsta marmorine siena; šen ir ten tamsus žalumas dar švituriuoja. Sargybos cedras prie vartų yra pražilęs, lyg šimtmečiais; ir visi medžiai lenkiasi žemyn šita debesų pilnybe.

Saulė kartais sušvinta ir sniegas krinta sparčiau. Pūkinės masės žėri, lyg sidabras skaidrėjančių padangių mėlynėje.

Ore skaitlingos sniego šmėklos švenčia linksmą šventę, nešiojamos vėjo valią. Žmogus klausos jų beprotingo juoko atgarsio, užmiršdamas, kad tai nepasiekiama mūsų uoliu jutimu.

Žemė sniegu apsiklojo nuo šalčio. Ąžuolų ir klevų šaknys siekia laibų virkštelių per šiltą, nesuprantamą tamsumą, ir renkas šilumos ir drėgnos ir švelnių žemės elementų, kad perkeisti vasaros gražumą.

Bitkreslės ir balai, apsaugoti nuo šalnos, raudonuos šiltesne spalva, kai balandis pašauks. Violetės renkasi savo įvairius purpurinius dažus, ir iš rudens vyno padugnių auksaplaukės sunkia eterinį auksą.

Po klampotų upių ledo lotus ir lelijos glūdi, nustelbusiais ir sulūžusiais purpuriniais arjerais. Jie taip pat laukia birželio perkeitimo ir elizejinių dienų.

Kada gegužės taktas vėl raliuos per pasaulį, kada gamta skaitys savo mišiolo maldą pavasariui, kiekvienas paslėptas žiedas iškilmingai rausis pražydėti; ir širdys, kurios gulėjo abejonės žiemos dirvonuose, vėl tikės.

Nes visas gyvenimas mus moko to, laško antplūdyj ir atoslūgyj, dienos saulės ir nakties šešėlio, ir metu šviesos ir tamsos.

Mes esame įpratę kalbėti apie medžiaginius daiktus, tartum jie negalėtų ilgai patverti, bet violetė kartais patvers ilgiau kaip meilė, kuri davė ją; ir surukšlėję rožių lapeliai gana ilgai iškvepia saldžius kvapsnius, kai ranka, kurioj jie gulėjo, sugrįžo į dulkes.

Keista meilės širdie! Tu esi minkšta ir maloni valandėlei, ir pagaliau dingsti lyg naktios fantomas! Tu įkvepi naują gyvybę į kiekvieną garsą ir paskui ūmai atsiėmi ją! Tu rašai apie amžiną pasišventimą, ir pirm negu žodžiai dingsta, padarai juos netikrais! Tu prižadi ir paskui užmiršti... kaip Egipto piramidai pergyveno savo dievus!

Betgi, širdie mano, didi meilė neužmiršta. Violetės ir rožės gali subyrėti į pelenus, bet meilė kasdien ima naujos gyvybės. Tik maža meilė, kaip drugeliai rugpiūčio laukuos, negali atlaikyti šalčio ir viesulo spaudimo.

Per dažnai alkana siela klaidingai laiko mažą meilę už didžią meilę ir murmena ir sielojasi, kai ji dingsta — nematydama, kad didingas svečias reikalauja viso to, kas tikras ir teisingas, ir griežtu neduoda nieko, ko nėra.

Kiekvienam gyvenimui kai kada ateina didi meilė ir garbina net bevertingą molį, kurį ji pasirenka apgyvendinti ir padaryti viršijančio gražumo kūriniu. Betgi negali būti didesnės palaimos, kaip mūsų... kada viena siela yra suderinta kitąja, ir kiekvienas mano širdies virpulys atsakomas gyvu, džiaugsmingu tavo širdies plakimu.

Veritas Vincit.

MOTERŲ PASAULIS

Veda Ieva Trečiokienė

Į VILNIŲ ĮŽENGUS

Didi kančia, visų lietuvių dvasios skaudė,
Tiek metų klaikiai temdinus Neries padangę.
Tiek metų skaudinus tėvynę mūsų brangią,
Nuslinko nuo širdies ir nieko nebesmaugia.

Tiesa ir teisingumas žemėj dar nemirę!
Didi Maskva visiems tai Vilnium pakartojo.
Teaidi didis ačiu jai pro tamsią girią
Nuo Lietuvos laisvo ramaus artojo!

Į mūsų Vilnių į visos tautos šventovę,
Plačiai skaidrios gyvybės durys atsivėrė —
Ir regi akys savo ateitį pastovią,
Ir jaučia mūsų širdys amžinąjį gėrį.

Didi kančia dėl mūsų Vilniaus didžio sosto
Didžiu širdies džiaugsmu lietuvių šaliai tapo—
Tiktai dabar pakilom mes visai iš kapo
Ir matome, kaip amžiai mūsų garbę klosto.

Tvirčiau suspauskim brolis broliui kietą ranką
Ir išdidžiai visi pažvelkim į rytojų—
Šaltos lemties akys mums didų kelią renka,
Iš Vilniaus bokšto muša valanda rimtoji.

Mes kantriai ir ilgai kentėjom Vilniaus kančią,
Didžiu skausmu savuoju stebinom pasaulį...
Dabar garbė, lai Geležinis Vilkas staugia —
Keliai iš Vilniaus nusities į šviesią saulę!

Petras Vaičiūnas.

Vilnijos poetė Ona Miciūtė

LIETUVOS MOTERŲ VEIKLA

Lietuvos Moterų Tarybos organizacija minėjo savo dešimts metų sukaktį. Nors turėjo būti minimas pereitais metais birželio mėnesį, bet dėl įvairių priežasčių buvo atšvęsta tik š. m. vasario mėnesio 11-tą dieną.

Į posėdį atsilankė daug atstovių ir viešnių iš įvairių organizacijų.

Ponia Ona Krikščiūnienė, kuri yra organizacijos pirmininkė, atidarė iškilmingąjį posėdį. Vėliaus posėdžiui pirmininkavo pirmoji Lietuvos Moterų Tarybos pirmininkė p. O. Mašiotienė.

Lietuvos Moterų Tarybos pirmininkė p. Fr. Pikčilingienė padarė pranešimą apie Lietuvos Moterų Tarybos darbus per praėjusį dešimtmetį. Taipgi kalbėjo daugiau Moterų Tarybos narių ir viešnių.

Susirinkimas susilaukė daug sveikinimų žodžiu ir raštu.

Ypatingai gražūs ir jautrūs sveikinimai buvo vilnietės p. V. Čepulytės. Ji sveikino naujai besiorganizuojančių Vilniaus lietuvių moterų vardu ir pažymėjo, kad 19-ką metų klastinga ranka norėjo užspausti plazdančią lietuvišką širdį, bet štai dabar kai Vilnius laisvas, lietuvės moterys organizuojasi ir nori dirbti bendrai su visomis Lietuvos moterimis Lietuvos labui.

Daug pateikta pranešimų iš Moterų Tarybos veiklos.

Moterų delegacija asmeniškai buvo nuvykus pas J. E. Respublikos Prezidentą A. Smetoną su pasveikinimu. P. Resp. Prezidentas palinkėjo L. M. Tarybos darbe geriausios kloties.

Po iškilmingo posėdžio įko meno ir literatūros programas, kuris buvo transliuotas per radijo su dideliu pasisekimu.

Pasibaigus programui, Karininkų Ramovės patalpose įvyko vaišės. **I. T**

KODĖL MOTERYS GERIA

Apgailestaudama turiu pastebėti, kad pas mus Amerikoje moterys geria kartais lygiai su vyrais. Mes galime aplankyti bet kurį pažįstamą, ar svetingą namų šeimininkę, visi vaišins mus kokteliais.

Galimas daiktas, kad daugelis iš svečių puikiausiai nusimano apie alkoholio kenksmingumą, bet nenorėdami įžeisti vaišingos šeimininkės, geriama kas duodama.

Mano jaunystėj, vakarėliuose mes nieko, apart limonado negerdavome, ir vis dėl to laiką leidome labai linksmai.

Po karo baisenybių visi pradėjo smarkiau linksmintis ir gerti. Visuose vakarėliuose būtinai turėjo būti likeriai, konjakas, romas, degtinė ir t.t.

Kada Amerikoje buvo įvestas "sausasis įstatymas" jaunuomenėj atsirado naujas akstinas gerti: "Uždraustas vaisius visuomet saldus." Iš pradžių gėrė vieni jaunuoliai, bet palengva prie jų prisidėjo taippat merginos.

Aš atsimenu naktį, kada mano draugė Anabel pirmoji nutarė pamėginti viskį. Ji išgėrė ir mes stebėjomės įvyku sia joje permaina: iš tylios, ne drąsios, bailiės pelytės, ji virto visų susidomėjimo centru.

Ir kitos merginos nesusivaldė nepasekusios Anabel.

Aš irgi noriu pamėginti, nedrąsiai tarė viena iš mano draugių.

Tokiu būdu mes palengva prie alkoholio galime priprasti.

Kodėl jūs geriate? Atsakymai visuomet yra įvairūs: kai kurios moterys geria todėl, kad tatai laikoma dalyku madingu ar puikiu.

Antros — todėl, kad būtų linksmos.

Trečios, kad pasimirštų...

Kada išgersi 2-3 taureles, jau neberūpi smulkmeniški kasdieniniai reikalai, atvirai prisipažino viena moteris.

Yra dar moterų, kurios geria, kad parodytų jog yra lygios vyrams.

Bet aš alkoholį pakeičiau sportu ir jaučiuosi esanti linksma, sveika ir laiminga. Savo gyvenimo likusias dienas aš pasišvęsiu, kad į savo tikėjimą atkreipčiau kaip galima daugiau moterų. **K. K.**

VAIKŲ DRABUŽIAI

Ateinana pavasaris, reikia galvoti apie šviežius, linksmus drabužius mūsų mažiukams.

Malonu matyti, kai vaikas tvarkingai ir skoningai aprengtas, bet tiesiog liūdna žiūrėti į išpuoštus brangiais drabužiukais, kaip į negyvas lėlytes. Iš vaikų rūbinės turėtų būti išbraukti visoki šilkai, aksomai, georgett'ai, brangūs papuošimai ir brangūs mezginiai.

Fasonukai su tiesia ir švelnia linija, švarus, kuklus, bet estetiškas, labiausiai vaiką puošia. Pratinti vaikus per anksti tapti "madnomis panelėmis" ar "elegantiškais ponaičiais," pernelyg daug rūpintis, tuo, kaip jie atrodo, yra labai kenksminga auklėjimo atžvilgiu. Visai be reikalo verčia juos labai aukštos nuomonės apie save, didžiuotis savo rūbais. Pagaliau tai varžo jų judėsius ir laisvę. Juk sveiko, linksmo vaiko veidelio nepagražinsi šilkais, nes jį puošia sveikata, džiaugsmas ir jaunystė!

Geriau padaryti kelias pigias sukneles, negu vieną puošnią ir brangią, nes jas galima dažniau pakeisti ir išskalbti. Kaip vaikas žaidžia, jam vieno drabužiuko dienai vos beužtenka. Taip pat reikia labai daboti, kad drabužiukai nebūtų per ankštūs.

Dabar yra labai didelis pasirinkimas krautuvėse įvairių nebrangių, bet gyvų, linksmų, gražių marginukų. O ir iš lygios medžiagos drabužiukai mergaitėms ir kostiumukai berniukams atrodys linksmai ir pavasariškai.

Klausimas Rooseveltienei

Ponia Eleanor Rooseveltienė, prezidento žmona, kelios dienos atgal kalbėjo Los Angeles, ir jai buvo užduotas klausimas, "Ar prezidentas Roosevelt bus kandidatas trečiam terminui?" Prezidentienė atsakė: Mano ypatiška opinija (ne kaipo prezidento žmonos) yra, kad mes turėtume prisilaikyti savo senų tradicijų. Tik kada žmonės jaučia nepaprastas aplinkybes, arba yra ypatingose sąlygose, tai tik tuomet turėtų atsiskirti nuo tų senų tradicijų.

Savo kalboj ji apgailestavo karo padėtį ir ragino visiems laikytis prie sveikos išminties, kad nepražūtų mūsų laisvė, kuri jau kituose kraštuose yra pražuvus.

ŠYPSOKIMĖS

Jūs negalite pasiimti savo pinigų į dangų su savimi, bet jūs galite juos pasiųsti pirma savęs.

Beveik visa, ką kapitalistai daro su pinigais šiais laikais, yra jų slėpimas nuo mokesčių rinkėjų.

VIENYBĖ

NAUJŲ FILMŲ VAKARAS

Šį trečiadienį, balandžio 10 d. lygiai 7:30 val. vak. Susivienijimo salėje, 197 Grand St., Brooklyne įvyksta naujai gautų iš Lietuvos filmų demonstravimas. Filmas rodys film. J. Januškevičius, kuris dalį būsiančių rodomų filmų pats pagamino lankydamas paskutiniu laiku Lietuvoje. Kita gi dalis yra prisiųsta iš Lietuvos. Šion filmon įeina Vilniaus miesto bei krašto vaizdai, gyventojų sutikimas Lietuvos kariuomenės įžengiančios į Vilnių, iškilmės Vilniaus mieste ir Gedimino Kalne pakeliant Lietuvos vėliavą vėl po 19 ilgų verguvės metų.

J. Januškevičius, Jr., kuris šio trečiadienio vakarą rodo naujausią filmą iš Lietuvos

Pagaliau laisvasis Vilnius ir jo kraštas su dalimi gyventojų išvysta platųjį pasaulį ir parodo skriaudas padarytas lenkų grobuonių, kurie turėjo Lietuvos širdį pagrobę neteisėtu būdu.

Šiandien Vilnius laisvas ir mūsų sostinėje plevesuoja trispalvė skelbdama, kad alsuoja laisvu kasdieniniu gyvenimu ir žengia kūrybos ir broliškumo keliu. Pamatykite šio trečiadienio vakarą šias visas filmas ir pasidžiaukite pirmaisiais vaizdais iš Vilniaus krašto. Įžanga tik 35c. suaugusiems ir 15c. vaikams. Rengia Vienybės dienraštis duodamas progos visuomenei pamatyti šias gražias ir istorines filmas. Pamatykite savo gimtąją šalį!

Rengėjai.

NUTEISTAS LEPKE

Garsus New Yorko transportacijos raketierius pagaliau neišvengė teismo rankos. Įvairių maišalynių priviręs surištu su pervežimais sukčiavimu, tapo nuteistas kalėti nuo 30 metų iki gyvos galvos.

Kartu su Lepke nuteisti ilgus metus kalėjimo ir du jo sėbrai.

LIET. KRIAUČIŲ ŠAUNUSIS BANKIETAS

Šis šeštadienis turės ypatingą reikšmę, nes yra rengiamas Lietuvių Kriaučių Kontraktorių bankietas su gražia programa ir šokiais, Half Moon viešbutyje, Boardwalk ir 29th St., Coney Island. Pradžia 8 val. vakare.

Kas nežino Atkočaičių šeimynos, Pavilauskų, Karvelių, Šimėnų, Diržių, Šimaičių? Nėra svarbesnio Brooklyne parengimo, kur viršminėtų asmenų atsilankymo nebūtų. Todėl ir šį šeštadienį Kriaučių Kontraktorių bankietas turėtų būti vienas iš skaitlingiausių, nes tikslas yra kilnus ir reikšmingas. Likusis pelnas yra skiriamas sušelpimui suvargusių ir skurstančių Vilniaus krašto lietuvių.

Anot p. P. Atkočaičio, p. Karvelio išsitarimų, mes liet. kriaučių kontraktoriai stengsimės savo atsilankiusią publiką pilnai patenkinti. Neabejotina, nes žinome jų didelį svetingumą. Bilietų kaina $2.50 asmeniui. Prašoma neatidėlioti ir tuoj vietą užsisakyti. Bilietų galima gauti pas pačius kontraktorius, jų draugus ir Vienybėje.

Rep. Z.

STUDENTAI PROTESTAVO

Filosofijos profesorius Russell susilaukė stipraus studentų užtarimo norint jį pašalint iš vietos. Sakoma, miesto mayoras jį jau buvo išbraukęs iš sąrašo ir nebuvo paskirta jam profesoriavimo alga.

Studentai tai užprotestavo ir sušaukė masinį mitingą, kuriame dalyvavo per 3000 studentų. Jie išnešė griežtą reikalavimą, kad Russell paliktų savo vietoje, nežiūrint, kad prieš jį yra nusistatymų.

LIETUVIŲ STUDENTŲ SUSIRINKIMAS

Jau sueina 13 metų kaip gyvuoja Lietuvių Alumnų ir studentų klubas New Yorko ir New Jersey apylinkėj. Klubas visuomet nuoširdžiai pagelbsti tiems studentams, kurie studijuoja ne savo gyvenamuose miestuose. Klubo susirinkimai skiriami socialiniams ir kultūriniams tikslams.

Sekantis susirinkimas įvyksta 253-10 Northern Boulevard, Little Neck, L. I. balandžio 21 d. 4 vl. popiet. Kalbės viešnia Aldona Kundrotaitė. Visi studentai kviečiami skaitlingai atsilankyti.

Valdyba.

VILNIŲ

AMŽINĄJĄ LIETUVOS SOSTINĘ PAMATYSITE TREČIADIENĮ, BALANDŽIO 10 DIENĄ, SUSIVIENIJIMO SALĖJE, 197 GRAND ST., BROOKLYNE. PRADŽIA 7:30 VAL. VAKARE

Įžanga tik 35c. – Vaikams 15c.

Filmininkas J. Januškevičius Jr. rodys ikšiol Brooklyne nematytą antrąją dalį naujų spalvuotų-garsinių Lietuvos judomų paveikslų. Juose pamatysite ir Lietuvos sostinę Vilnių, kuris šiandien jau yra vyriausiu Lietuvos miestu. Pamatysite daug gražių ir svarbių Lietuvos vietų bei įdomių ir įspudingų įvykių. Šį Lietuvos parodymą rengia dienraštis VIENYBĖ ir visus nuoširdžiai kviečia atsilankyti.

VISI PAMATYKITE LIETUVĄ SU JOS SOSTINE VILNIUMI

IŠ MŪSŲ DIENRAŠČIO RĖMĖJŲ

Ilgametis Vienybės dienraščio skaitytojas, p. J. Mockevičius, gyv. 1334 Eastern Parkway, Brooklyne užsimokėdamas metinę dienraščio prenumeratą per generalį agentą J. Krunklį paaukojo $2 skirdamas dienraščio spaustuvės modernizavimo ir gerinimo reikalams.

Dienraščio skaitytojas p. P. Dailydėnas, gyv. 383 So. 4th St., Brooklyne pratęsdamas metams dienraščio prenumeratą per J. Krunklį, generalį mūsų agentą, paaukojo $1 spaustuvės modernizavimui.

Aukotojams skyrusiems paramą dienraščio spaustuvės gerinimui, reiškiame nuoširdžią padėką. Tik visų bendras prisidėjimas pagerins spaudai reikalingas mašinas, tuomi tobulins ir patį mūsų dienraštį.

PASAULINĖ PARODA NEŠANTI NUOSTOLIUS

Pereitų metų sezono Pasaulinė Paroda, kaip praneša parodos vadovybė, atnešusi nuostolių. Buvo manoma, kad pereitą sezoną paroda įstengs padengti visas išlaidas surištas su įrengimu bei kitomis išlaidomis.

Bet išėjo visai atvirkščiai. Parodos vadovybės raportas rodo, kad parodai įrengti ir visos kitos išlaidos organizuojant parodą siekė $54,712,238. Šios išlaidos padaryta iki pereitų metų gruodžio 27 dienos. O pajamų per tą laiką gauta tik $31,149,487. Taigi nuostoliai siekia beveik 23 milijonus dolerių. O buvo tikėtasi, kad net pelno bus gauta.

Galimai, parodos vadovybė tikisi šiais metais nuostolius išlyginti. Ne veltui yra įrengiama daugiau pasilinksminimo vietų. Sakoma, žmonės daug rimtumo jau nemėgsta. Bus stengiamasi kitais būdais privilioti į parodą daugiau žmonių, kad tik paroda nenueitų į bankrotą. Galimas dalykas, kad įneštas į parodą kapitalas negrįš atgal.

DARBŲ IR PAŠALPOS TEIKIMAS

New Yorko valstybės darbų suteikimo raštinė Brooklyne randasi 51 Nassau Ave., Brooklyne. Ofiso vedėja Frances Ross suteikia kai kurių davinių iš šios raštinės būdų ir galimybių suteikti ieškantiems darbus arba gauti bedarbio apdraudimą.

Nuo balandžio 1 d. prasidėjo vėl registracija pildymo blankų, kad gavus bedarbio apdraudą. Jei asmuo 1939 metais yra uždirbęs mažiausiai $175, jis turi teisę gauti apdraudą. Reikia nurodyti, kur paskutiniu laiku yra dirbęs ir nuo kada nedirba.

Pranešama, kad balandžio 1 d. į Greenpoint raštinę buvo atsilankę ir išpildę 2600 žmonių gauti bedarbio pašalpą. Bal. 2 d. išpildė 2200 ir bal. 3 d. — 2150 žmonių.

Per kovo mėnesį per šį ofisą pavyko 441 asmeniui gauti privačius darbus. Raštinės vedėja tikisi, kad per balandžio mėn. bus pasiekta didžiausio skaičiaus ieškančių bedarbio apdraudos ir darbų.

VIZITUOJA LaGUARDIA AERPORTĄ

Esant gražiam orui naujai įrengtas didžiulis LaGuardia aerportas susilaukia daug lankytojų. Pereitą sekmadienį, kaip pranešama, apsilankė net per 100,000 žmonių. Automobilių buvo net 25,000, kaip praneša policija.

Žmonės mėgsta lankytis parkuose ir aerodromuose. Artimiau susipažįsta ir su aviacija.

LIET. DEMOKRATŲ KLUBO SUSIRINKIMAS

NEWARK, N. J. — Lietuvių Demokratų Klubo mėnesinis susirinkimas įvyko kovo 13 d. š. m. šv. Jurgio Draugijos salėje, 180 New York Ave. Susirinkimą atidarė pirm. F. Šraibakauskas 9 val. vakare. Perskaitytas protokolas ir priimtas. Pasirodė, kad klubas auga nariais ir turtu. Naujų narių prisirašė arti dvidešimt.

Išrinkta komisija parinkti vietą išvažiavimui. Išvažiavimas bus skirtingesnis už kitus buvusius. Bus gėrimų ir valgymų per visą dieną ir daugybė įvairumų. Dalyvauti galės tiktai užsimokėję nariai. Suspenduotų narių ir svečių nebus. Pasiskubinkite užsimokėti, o nepriklausanti tuojau prisirašyti. Mokestis tik 25c. metams.

Klubas kviečia visus senus ir jaunus prisirašyti.

Klubo raštininkas.

SAULĖS APTEMIMAS

Pereitą sekmadienį kaip 5 v. ir 5 min. vakaro buvo aiškiai matoma saulės aptemimo dėmė. New Yorko gyventojai iš pakylesnių vietų tą reiškinį įdomiai sekė. Gyventojai buvo susispietę aukštuose namuose ir kitose patogesnėse vietose. New Yorko observatorijos saulės reiškinį moksliniu būdu sekė.

Pietų valstybėse buvo matomas aiškiai saulės užtemimo reiškinys. Sekantis didelis saulės aptemimas bus net 1994 metais. Kažin, ar mes jį pamatysime? Gamtos ir dangaus kūnų reiškiniai yra įdomūs moksliniu atžvilgiu.

SKELBKITĖS VIENYBĖJE

IEŠKOJIMAI

PAIEŠKAU savo sesers Veronikos Kajauckiūtės, po vyru Balčionienės, pirmiau gyvenusios adresu 9315 103rd Ave., Edmonton, Alta, Canada. Prašoma ji pati atsišaukti ar kas žinot ją maloniai pranešti sekančiu adresu:
ONA VAIČIULIENĖ,
59 Gorman St., Naugatuck, Conn.

Sveikata, gimimai, mirimai

Viso užpereitą savaitę Brooklyne įvairiomis priežastimis mirčių užrekorduota 520. Gimimų užrekorduota 794.

Diphteria naujai susirgo 7, Scarlet fever 262, Measles 11, Whooping cough 57, Influenza sergančių mirė 3, automobilių nelaimėse žuvo 2 asmenys.

Pavasariop sveikatos atžvilgiu patartina save atydžiai prisižiūrėti.

Ar Tamsta atlikai savo kasdieninę pareigą ir užsimokėjai dienraščio prenumeratą? Jei ne — padaryk nieko nelaukdamas.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

LIETUVIŠKA
RESTAURACIJA
BAR & GRILL
Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės, vyno ir gero alaus.
Lietuviškas kumpis, rūkyti kilbasai ir kopūstai galima gauti kasdieną.
Joseph Zeidat,
411 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

NUPIGINTAS RAKANDŲ IŠPARDAVIMAS

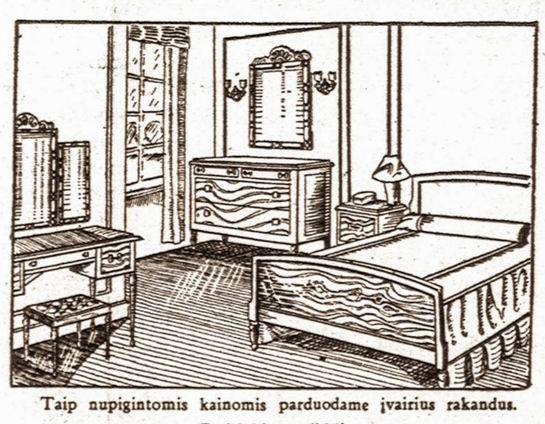

Taip nupigintomis kainomis parduodame įvairius rakandus.
Pasirinkimas didelis.

BEDROOM SETS — PARLOR SETS
STUDIO COUCHES—KITCHEN SETS
DINETTE SETS, MATRASAI IR SPRINGSAI

Grand Chair Corporation
LIETUVIAI RAKANDŲ IŠDIRBĖJAI
ANT. PETRAITIS, Biznio Vedėjas
409 ir 436 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-8451

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
SVEIKATA LAIMĖ
PUSSVEIKIS - - - Jauties niekam tikęs—bejėgis? Neturi apetito, biaurūs pūslės skausmai? Rūkštis viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo—vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE
Tapk sveiku.
KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS
229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 4TOS GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

ESTATE OF A. J. VALANTIEJUS
V. R. Valantiejus, Mgr.
General Insurance Agent
54-41—72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
TEL. NEWTON 9-4464

ESTATE OF BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
Vestie E. Davis, *Licensed Mgr.*
84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

A. RODZEVICZ
(RADZEVIČIUS)
Tel. Stagg 2-4409
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. STagg 2-0783 Night HAvemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS IR TORO AMŽINOJI UGNIS

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

71.—Viskas įvyko netikėtai. Nuo chiniečio daktaro Wong šūvio Perry pargriuvo. "Jis nušovė Perry!" — sukliko Janetė. Tarzanas, nepaisydamas revolverio, bandė griebti Wong, bet keli stiprūs geltonieji sargai pagriebė jį iš visų pusių ir bendromis jėgomis įstūmė pro vartus į tamsų kalėjimą.

Kiti sargai paėmė nuo grindų Perry, atnešė į tą patį kalėjimą ir pagaliau uždarė sunkius vartus. "Tu nužudei narsų vyrą, daug geresnį žmogų už tave," — aitriai pasakė Tarzanas stovinčiam už vartų Wong. "Aš priimsiu Atheos pasiūlymą, jei ji leis man pasikalbėti su tavim vienudviem."

Chinietis lėtai linktelėjo. "Čia taip pasitaikė, kad aš moku ekspertiškai elgtis su 'sou čeung' — atsiprašau — su revolveriu. Jūs pamatysite, kad Perry tik lengvai sužeistas, nes aš žinau, kaip šauti. Tik aš turėjau jį sustabdyti." Slaptingasis chinietis dar kartą linktelėjo ir nuėjo koridorium...

..Kuomet Tarzanas su draugais buvo įmestas į požeminį kalėjimą, iš kur pasprūkti nebuvo vilties, D'Arnot, kuris buvo pasiustas su Ūka pašaukti pagalbos, nupuolė nuo miesto sienos beveik po pat kojų atsilikusiam nuo kitų vienam sargui, jojančiam ant dramblio. Sargas pažvelgė ir nusijuokė.

Kas bus toliau—žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje